

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Richardem Galisem ve věci

žalobkyně: **J. K.**
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 4. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 1. 4. 2025, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žádná z účastnic nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 6. 11. 2024, č. j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) žalovaná žalobkyni od 24. 11. 2024 odňala invalidní důchod podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, neboť dle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu poklesla žalobkynina pracovní schopnost jen o 25 %.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

2. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná zamítla žalobkyniny námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Podle posudku Institutu posuzování zdravotního stavu z námitkového řízení byl rozhodující příčinou žalobkynina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stav po onkologickém onemocnění – karcinomu levého prsu. Zdravotní stav žalobkyně institut hodnotil podle kapitoly II, oddílu A, položky 1b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), na horní hranici procentního rozpětí stanoveného pro tuto položku. Míru poklesu pracovní schopnosti určil na 25 %. K námitkám žalobkyně uvedl, že žalobkyně uvádí řadu subjektivních stesků, které však nelze uplatnit samostatně nebo vedle výsledků objektivních vyšetření. Celý komplex obtíží byl náležitě zohledněn.

Žaloba

3. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobkyně domáhá zrušení napadeného rozhodnutí.
4. Žalobkyně nesouhlasí s posouzením svého zdravotního stavu. Pokusila se zvolit vhodnou profesi a adaptovat se na svůj zdravotní stav. Nezvádá ji však z důvodu značné únavy a nedostatku odpočinku. Její zdravotní stav kolísá, žalobkyně je labilní se sklonem k úzkostem a zvyšuje se jí medikace. Tlak pracovních povinností a nadřizeného jí způsobují stres a deprese. Zaměstnavatele požádala o rekvalifikaci, aby mohla vykonávat jednoduchou administrativní práci, ale ani tu nezvládala. Odkazuje na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 12. 2021, č. j. 42 Ad 4/2021 – 35, dle kterého žalobkyni její pracovní potenciál dovoluje vykonávat zaměstnání administrativního charakteru za úlevových podmínek ve zkrácené pracovní době. Náročná léčba a samotná nemoc žalobkyni způsobila psychické problémy a zanechala u ní trvalé zdravotní následky. Míra pracovní schopnosti by jí měla být navýšena podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky o posuzování invalidity.

Vyjádření žalované

5. Žalovaná navrhuje zamítnutí žaloby a vypracování posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Posouzení věci

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků, je včasná a splňuje všechny formální požadavky na ni kladené. Poté přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť byly splněny podmínky podle § 51 odst. 1 s. ř. s. (ve znění účinném od 1. 1. 2026, viz přechodné ustanovení čl. XI bodu 1 zákona č. 314/2025 Sb.). Jednání nebylo zapotřebí ani k provádění dokazování, neboť soud vycházel pouze z obsahu správního spisu (jímž se zásadně nedokazuje) a listinných důkazů, s nimiž se účastníci mohli seznámit (zejm. posudku posudkové komise, který soud účastníkům doručil). Jiné než listinné důkazy ostatně účastnice ani nenavrhly.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

7. Podle § 26 zákona o důchodovém pojištění se za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav považuje zdravotní stav, který omezuje tělesné, smyslové nebo duševní schopnosti pojištěnce významné pro jeho pracovní schopnost, pokud tento zdravotní stav trvá déle než jeden rok nebo podle poznatků lékařské vědy lze předpokládat, že bude trvat déle než jeden rok.
8. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odst. 2 jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla [písm. a)] nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně; [písm. b)] nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně; [písm. c)] nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
9. Podle § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
10. Při určování poklesu pracovní schopnosti se podle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
11. Žalobní námítky spočívají v nesprávném posouzení žalobkynina zdravotního stavu.
12. Nárok na invalidní důchod je podmíněn zdravotním stavem pojištěnce a rozhodnutí je proto závislé na odborném lékařském posouzení. Soud předesílá, že posouzení míry poklesu pracovní schopnosti je otázkou odbornou a soud si o ní nemůže učinit úsudek sám. Zdravotní stav sám nepřezkoumává.
13. Podle § 4 odst. 2 zákona o organizaci sociálního zabezpečení zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzují posudkové komise jako orgány Ministerstva práce a sociálních věcí. I tento posudek nicméně hodnotí soud jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s. a v případě potřeby může zejména uložit též zpracování posudku soudem ustanoveným znalcem z oboru posudkového lékařství. Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, dále jen „NSS“, ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003 – 54, č. 511/2005 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 6 Ads 11/2013 – 20).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

14. Požadavek (test) úplnosti a přesvědčivosti posudku spočívá v tom, že se posudková komise musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2015, č. j. 9 Ads 253/2014 – 52). Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je více zdravotních postižení (§ 2 odst. 3 vyhlášky o posuzování invalidity). Jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti stanovené pro jednotlivá zdravotní postižení se tu nesčítají, ale procentní míra poklesu pracovní schopnosti se stanoví podle tohoto zdravotního postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních zdravotních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení se podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 vyhlášky o posuzování invalidity.
15. Soud si v řízení vyžádal posudek posudkové komise v Praze ze dne 19. 11. 2025, který splnil kritéria přesvědčivosti a úplnosti. Posudková komise vycházela z veškeré dostupné zdravotnické dokumentace žalobkyně, včetně zpráv, na které poukazovala v žalobě, a vyžádala si i dokumentaci ošetřující psychiatry a endokrinologické ambulance. Žalobkyně byla při jednání komise osobně přítomna a vyšetřena lékařkou z oboru psychiatrie. Posudková komise dospěla k závěru o existenci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, za jehož rozhodující příčinu označila karcinom prsu. Toto zdravotní postižení hodnotila podle kapitoly II (onkologie), oddílu A (zhoubné novotvary), položky 1 (novotvary) písmena b (lehké postižení) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti je pro uvedenou položku stanovena v rozpětí 15 % – 25 %. Posudková komise v souladu s tímto rozpětím stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na 25 %. Míru poklesu pracovní schopnosti v souladu s § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšila o dalších 10 % na celkových 35 %. Invalidita prvního stupně tak dle posudkové komise nadále trvala.
16. Posudková komise své závěry i řádně zdůvodnila. Horní hranici procentního rozpětí zvolila s ohledem na další postižení žalobkyně, která vedla i k navýšení míry poklesu pracovní schopnosti podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. U žalobkyně existovaly další komplikace proběhlé léčby včetně neuropatie a kompresivní fraktury obratle Th6, která byla hodnocena jako patologická při snížené kostní denzitě (dle zprávy z onkologie ze dne 26. 11. 2024, kde byla referována osteopenie dle vyšetření z denzitometrie z února 2021, a pásmo osteopenie bylo zjištěno i v letech 2023 a 2025). Žalobkyně trpí vertebrogenními potížemi s výraznými bolestmi, kloubními (ortopedickými) obtížemi (bolesti pravého kolena a levého ramena), chronickou gastritidou a úzkostně depresivním syndromem. Žádné

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

z těchto postižení by samo o sobě nevedlo k vyšší míře poklesu pracovní schopnosti než základní onkologické postižení, avšak je třeba je zohlednit podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. K volbě položky posudková komise uvedla, že zohledňuje i další okolnosti spjaté s onkologickým onemocněním a navazujícím nutným klinickým postupem. Pro vyšší položku 1c nebyla splněna posudková kritéria, která jdou nad rámec obtíží a klinického nálezu žalobkyně (ve zprávě z fyzioterapie ze dne 20. 11. 2024 sice bylo zmíněno končetinové oslabení, nejednalo se ale o těžší paretické postižení, kterému neodpovídalo ani neurologické vyšetření).

17. V posudku je popsán i vývoj žalobkynina zdravotního stavu, obsahuje všechny požadované formální náležitosti, jeho závěry se opírají o shromážděné podklady (žalobkynino osobní vyšetření a veškeré lékařské zprávy a další podklady), které měla posudková komise k dispozici, a celkové posudkové hodnocení je vnitřně konzistentní a nerozporné. Posudková komise na rozdíl od posudkových lékařů na základě žalobkyniných námitek i řádně zohlednila žalobkynina další postižení postupem podle § 2 odst. 3 a § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity.
18. Na základě výše uvedeného soud pokládá posudek posudkové komise za nejpřesvědčivější, logický a vycházející z neúplnějších podkladů (oproti ostatním posudkům). V návaznosti na něj lze uzavřít, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z nesprávného skutkového závěru, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně ke dni vydání napadeného rozhodnutí činila jen 25 %, v důsledku čehož žalobkyni odňala invalidní důchod od 24. 11. 2024. Míra poklesu pracovní schopnosti ale ve skutečnosti po celou dobu činila 35 %, což odpovídá invaliditě prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Napadené rozhodnutí je tak zatíženo vadou řízení spočívající v nesprávném zjištění skutkového stavu, která měla vliv na jeho zákonnost. Žalobní body jsou důvodné.

Závěr a náklady řízení

19. S ohledem na shora uvedené závěry soud napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaná zejména znovu posoudí žalobkynin nárok na invalidní důchod a mezi své podklady zahrne i posudek posudkové komise ze dne 19. 11. 2025 (§ 78 odst. 6 s. ř. s.), podle nějž poklesla žalobkynina pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 35 %, a tento stav nadále trval.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně, která byla ve věci plně úspěšná, má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti žalované, která ve věci úspěch neměla. Žádné náklady jí však dle obsahu spisu nevznikly. Žádná z účastnic proto nemá právo na jejich náhradu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. února 2026

Richard Galis v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. A.